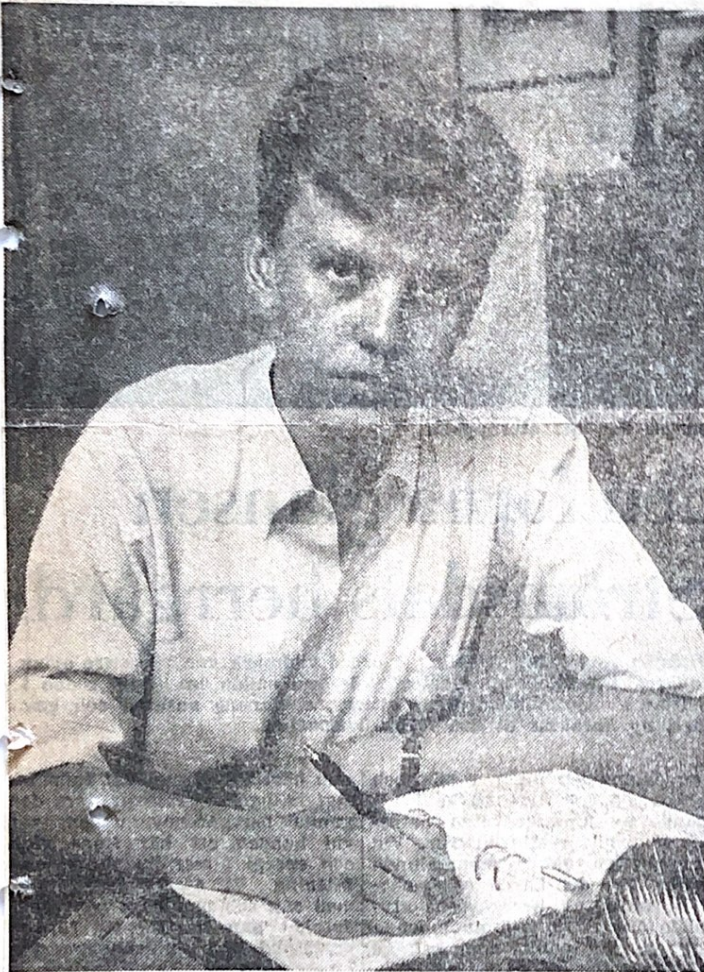

Esperanto gav blick bakom kulisser för hemvändande England-stipendiat

— Som vanlig turist lär man sig inte mycket om ett främmande land och dess folk, säger 16-åriga Tomas Jansson, Hällefors. Han har slyligen återvänt från den studieresa till England, vilken blev möjlig genom att han som bästa elev bland förra

Tomas Jansson går igenom sina dagboksanteckningar. Hittills i år har det blivit 300 sidor. Därtill har det blivit en rutin för honom att som sista göromål varje dag göra anteckningar i dagboken.

läsårets realister erhöll Lions Culbs resestipendium på 1 000 kronor. Främsta syftet var givetvis språkstudier, men en grabb med så skiftande intressen som Tomas Jansson utvinner också mycket annat av en resa av det här slaget.

Tomas fick sin gråa mössa i våras efter studier vid Hällefors realskola.

Från början var det ovisst hur stipendiet skulle utnyttjas, men relativt snabbt kunde han besluta sig för en tripp till England på tre veckor.

Tack vare mycket goda internationella kontakter fanns flera alternativ att välja på, men det blev i alla fall England. Sina internationella kontakter har unge Tomas skaffat sig genom sitt stora intresse för esperantismen. Han besökte bl a Världskongressen i fjol, vilken hölls i Ungern. De nya kontakter som knöts var bl a med den engelsman, som kom till Sverige och hälsade på Tomas Jansson.

Esperantointresset har annars givit hälleforsaren kontakter över så gott som hela världen och det är en diger korrespondens han består sig med. Det är lätt att korrespondera på esperanto, tycker Tomas, som började esperantostudierna 1963.

Många lyckliga komponenter bidrog till att utbytet av resan blev så bra.

Efter brevkontakt med sin vän i England var snart allting klart och det blev dags att påbörja resan, som bl a företogs med båt Göteborg—Hull. Vännen träffade han i östkuststaden Norwich, som är en stad på närmare 200 000 invånare.

Tack vare flera esperantovänner kunde Tomas lätt skapa kontakter på olika platser. Han kunde med andra ord komma bakom kulisserna och se annat än vad de gör som följer med sällskapsresor och får se utvalda objekt.

Hem och vardagsmiljö

Och just folk — i hem och vardagsmiljö — är något som fascinerar Tomas mest av allt då han är ute. I Norwich kom han i kontakt med den heläktade engelska konservatismen. I Malden, strax utanför London, kom han i kontakt med den rena arbetarklassen och senare, på en annan plats i närheten av London, en klass någonstans mitt emellan.

Men så gjorde Tomas också en resa genom Skottland, där det kanske främst var naturen som var intressant. Naturen kommer annars inte så högt på intresse-listan, men får liksom följa med i förbifarten. Geografi, historia och kultur intresserar så mycket

mera. Och historiska minnesmärken saknades inte på östsidan i England, där det bl a finns många lämningar som minner om nordbornas vikingaeskapader.

Sista veckan lyckades det Tomas att få bo hos en universitetslärare. Där blev det på nytt utbyte tack vare esperantointresset. När Tomas kom dit fanns bara äldsta dottern och de minsta barnen hemma. Den övriga familjen var på en esperantokongress i Sverige. De kom dock hem under tiden Tomas var där. Det var det mest gästfria hem han någonsin kommit i kontakt med.

Internationellt hem

— Sådana människor finns det säkerligen inte många i världen, säger Tomas. När husfolket kom hem från Sverige anlände de med ett bussällskap, omkring 40-talet ungdomar. Samtliga bjöds på frukost. Under hela veckan var det mycket internationellt i hemmet. Bland annat kom ett par japaner på besök efter att ha övervarit en kongress i Holland.

Tomas besåg givetvis de främsta sevärdheterna i London, men i det fallet blev det med en turists ögon.

Politik är också ett stort intresse hos den unge hälleforsaren. I Ungern fann han allt mera genomsnittligt medan klassindelningen i England var markant. Fattigdomen var många gånger lika påtaglig som välståndet.

— Intressant är att lyssna till gemene mäns åsikt om politiska frågor hos folk av så skilda slag som engelsmän och ungrare.

Teknik hägrar

Tomas har inte bestämt sig för något speciellt yrke ännu. Teknik är han dock avgjort intresserad av. Snart fortsätter han sina studier vid gymnasiet i Filipstad.

Det har varit en händelserik sommar för Tomas Jansson. Meningen var från början att han skulle arbeta och mellan varven övervara en del esperantokongresser. Nu blev programmet ett annat — ändrat till det angenämare. En esperantokongress blev det i alla fall tid över för. Direkt efter englandsresan åkte Tomas till Oslo, varifrån han återkom sistlidna veckoslut.

Vad som nu återstår är att författa en berättelse om sina upplevelser och vilket utbyte han haft av stipendiet och överända denna till Lions Club.

Leif Skoglund